

13 lipca 2016

Polska jako państwo właściwe do wypłaty świadczeń rodzinnych w drugiej kolejności

W przypadku, gdy rodzic/opiekun dziecka jest w Polsce osobą nieaktywną zawodowo, zaś miejscem wykonywania działalności zawodowej jest jedynie kraj zatrudnienia drugiego rodzica/opiekuna np. Niemcy, Polska jako państwo właściwe w drugiej kolejności - ze względu na miejsce zamieszkania dziecka - może jedynie wypłacić tzw. dodatek dyferencyjny. Dodatek dyferencyjny może zostać wypłacony w przypadku kiedy kwota świadczeń rodzinnych przyznanych w Niemczech będzie niższa od kwoty świadczeń należnych w Polsce w taki sposób, aby rodzina otrzymała jedną najwyższą kwotę świadczeń przewidzianą przez poszczególne ustawodawstwa.

W praktyce oznacza to, że jeśli wysokość niemieckich świadczeń będzie przekraczała kwotę 500,00 zł, w Polsce dodatek dyferencyjny nie będzie przysługiwał. Tym samym prawo do świadczenia wychowawczego w Polsce nie będzie przyznane.

Wysokość dodatku dyferencyjnego w każdym przypadku ustalana jest indywidualnie. Uzależniona jest od kwoty przyznanych świadczeń za granicą oraz kursu wymiany walut opublikowanego przez Europejski Bank Centralny.

Polska jest krajem drugim do wypłaty świadczeń również w przypadku, gdy obydwój rodziców/opiekunów pracuje poza granicami Polski, a dzieci znajdują się pod opieką np. dziadków w Polsce. W związku z wykonywaniem przez małżonków działalności zawodowej poza granicami RP, pierwszeństwo do wypłaty wszystkich świadczeń rodzinnych (świadczenie wychowawcze w rozumieniu przepisów unijnych jest świadczeniem rodzinnym) znajduje się po stronie kraju w którym świadczona jest praca. Polska może wypłacić jedynie dodatek dyferencyjny.

Gdy wnioskodawca jest osobą samotnie wychowującą dziecko, a drugi rodzic dziecka podjął pracę/zamieszkuje zagranicą również mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Jeżeli Polska będzie krajem w drugiej kolejności do wypłaty świadczeń osobie samotnie wychowującej dziecko będzie przysługiwał jedynie dodatek dyferencyjny nad wysokość świadczeń przyznanych zagranicą.

Bardzo istotne jest informowanie Wnioskodawców, których członek rodziny (w tym

konkubent/konkubina, ojciec/matka dziecka) podjął legalne zatrudnienie bądź zamieszkuje w państwach należących do UE, EOG i Szwajcarii o obowiązku zgłaszania tego faktu bezzwłocznie w organie wypłacającym świadczenia. Znaczenie ma fakt zamieszkiwania lub podjęcia pracy za granicą, a nie to czy są tam pobierane świadczenia rodzinne. Bezpieczniej jest wstrzymać wypłatę świadczeń, niż zwracać je później łącznie z odsetkami.

Marszałek Województwa po przeprowadzeniu postępowania w odniesieniu do wszystkich dzieci i w zależności od okoliczności indywidualnej sprawy poinformuje instytucję zagraniczną o swojej decyzji (również odmownej). Taki tryb postępowania zapewni wnioskodawcy możliwość uzyskania najwyższej możliwej kwoty świadczeń rodzinnych, przewidzianej w ustawodawstwach dwóch zainteresowanych państw.

Niezłożenie wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, a w konsekwencji brak decyzji polskiej instytucji właściwej tj., Marszałka Województwa, może spowodować potrącenie kwoty w wysokości świadczenia wychowawczego ze świadczeń przyznanych w instytucji zagranicznej.

W celu usprawnienia wymiany informacji, zwracamy się z prośbą o stosowanie się do powyższych wytycznych.